

Kontrolní činnost strážce přírody

- Podklady pro zahájení správního/přestupkového řízení

Jitka Porkertová

Sekce ochrany přírody a krajiny, Právní oddělení pro veřejnou správu

Český les, 10. dubna 2015

- **Kontrolní činnost stráže přírody**
- **Tzv. hláška**
- **Podklady pro vydání rozhodnutí ve správním/přestupkovém řízení**
- **Prostor pro vaše dotazy**

„Stráž přírody není orgánem státní správy (orgánem ochrany přírody)! A to přesto, že se významně podílí na "práci" státu tím, přímo ochraňuje a přírodní bohatství (i majetek) a dokonce může - tak jako orgány státní správy - postihovat pachatele přestupků pokutami v blokovém řízení. A to přesto, že strážci je přiznáno postavení úřední osoby. Stráži přírody je svěřena pouze část výkonu státní správy - a to činnost kontrolní.“ (Příručka pro stráž přírody, 2011, str. 5 – 6)

Stráž přírody je fyzická osoba, která vykonává působnost v oblasti veřejné správy, resp. části veřejné správy, a spadá tak pod legislativní zkratku „správní orgán“, viz § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „SŘ“)

§ 81 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“)

*(1) Krajské úřady, Agentura a správy národních parků (dále jen "ustanovující úřady") ustanovují stráž přírody z řad zaměstnanců orgánů ochrany přírody nebo dobrovolných spolupracovníků. **Posláním strážce přírody je kontrola dodržování předpisů o ochraně přírody a krajiny.***

§ 81a ZOPK

Stráž přírody je při své činnosti povinna

- a) prokázat se průkazem strážce přírody a nosit služební odznak,*
- b) dohlížet na dodržování povinností spojených s kontrolou dodržování předpisů o ochraně přírody a krajiny,***
- c) oznamovat neodkladně zjištěné závady, nedostatky a škody orgánu, který ji ustanovil, popřípadě v neodkladných případech též orgánům Policie České republiky nebo příslušným orgánům státní správy.*

Kontrolní činnost strážce přírody

Kontrolní činnost strážce přírody vs. státní dozor v ochraně přírody
§ 85 ZOPK

(1) Krajské úřady, Agentura a správy národních parků kontrolují, zda v obvodu jejich působnosti nedochází k ohrožování zájmů ochrany přírody a krajiny, kontrolují dodržování tohoto zákona a prováděcích předpisů a v rozsahu své působnosti ukládají opatření k odstranění zjištěných závad. Tyto orgány zejména kontrolují, jak jsou dodržována vydaná rozhodnutí a závazná stanoviska na úseku ochrany přírody a krajiny, plněny povinnosti fyzických a právnických osob vyplývající z předpisů na ochranu přírody a krajiny, zajišťovány ochranné podmínky zvláště chráněných částí přírody a dodržována ochrana významných krajinných prvků, připravovány a naplňovány plány, projekty a opatření k obnově systému ekologické stability.

(2).....

(3) Pověření zaměstnanci orgánů ochrany přírody se při výkonu kontrolní činnosti prokazují průkazem vydaným příslušným orgánem ochrany přírody, který je dokladem o jejich pověření ke kontrole.

Správní dozor – kontrola, která je vykonávána vůči subjektům veřejné správy nepodřízeným, tj. FO a PO stojícím vně veřejné správy (tzv. adresáti veřejné správy)

- Zákon č. 225/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění (dále jen „KŘ“) nahrazuje zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole

K institutu správního dozoru je teorií řazen i *tzv. pořádkový dozor*, který v určité míře provádějí také **tzv. veřejné stráže** (myslivecká stráž, rybářská stráž, **stráž přírody**).

Kontrolní řád se na výkon veřejných stráží nevztahuje (viz důvodová zpráva, srovnej ust. § 1 odst. 1 KŘ x § 1 odst. 1 SŘ)

„ze stávající právní úpravy by se jednalo toliko o tzv. stráže (lesní, rybářská, myslivecká), jejichž činnost je však spíše správním řízením s předchozím monitoringem určité oblasti, nežli činností kontrolní, neboť účelem stráží není samotné zjištění skutečného stavu, nýbrž udělení sankce při zjištění porušení zákonem stanovených podmínek. Činnost stráží lze tedy souhrnně podřadit pod správní řízení a nikoli samostatně jako činnost kontrolní a následně činnost správní.“

Charakter kontrolní činnosti strážce přírody:

- Sledování skutečného stavu, vyhodnocování zda nedochází k porušování právních povinností
- Kontrolní zjišťování, ovšem prováděno neformálním způsobem
- Pořádkový dozor je vykonáván na veřejně přístupných místech a kontrolované osoby při něm nejsou primárně individualizovány
- Při výkonu této činnosti většinou není potřeba součinnosti kontrolujících
- K interakci dochází až v případě, že je touto neindividualizovanou činností zjištěno porušení právní povinnosti, k identifikaci dochází až po zjištění porušení
- Další postup již není výkonem kontroly, ale fází nápravy zjištěných nedostatků a ukládání sankcí (bloková pokuta) nebo postoupení věci k projednání příslušnému správnímu orgánu
- Postup (P a Po) strážce při výkonu kontroly dle § 81 odst. 7 a § 81a ZOPK, zákona po č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění a SŘ

Postup strážce přírody:

a) V případě **nezjištění porušení** právních předpisů o ochraně přírody a krajiny je kontrola ukončena, aniž by nutně musel být její výsledek, tedy kontrolní zjištění, formalizováno v podobě protokolu (postačí ústní sdělení)

b) V případě **zjištění porušení** právních předpisů:

- jeho projednání náleží do působnosti a pravomoci strážce přírody
  - bezprostředně zahájí druhou fázi, tj. nápravu zjištěných nedostatků
  - týká se pouze strážců
- jeho projednání nenáleží do působnosti a pravomoci strážce přírody
  - postoupí věc příslušnému orgánu včetně potřebné dokumentace

Zajištění dokumentace zjištěného porušení předpisů pro navazující přestupkové/správní řízení

- a) tzv. hlášenka dle § 81a písm. b) a c) ZOPK
- b) oznámení podezření ze spáchání přestupku/správního deliktu
- c) oznámení přestupku nepovolený vjezd na území CHKO

Není výslovně upraveno jako v KŘ

- § 88 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (tzv. úřední licence) ve spojení s § 18 odst. 1 SŘ

§ 88 OZ

(1) Svolení není třeba, pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob.

(2) Svolení není třeba ani v případě, když se podobizna, písemnost osobní povahy nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí na základě zákona k úřednímu účelu nebo v případě, že někdo veřejně vystoupí v záležitosti veřejného zájmu.

Právo správního orgánu pořídít si podobiznu, zvukový nebo obrazový záznam průběhu úkonu v řízení i bez svolení dotčených osob.

kvalita fotografie/videodokumentace, fotografie detailu, celého pohledu, RZ, zvláštnosti apod., datum a místo pořízení, souřadnice GPS

Podklady pro vydání rozhodnutí dle § 50 odst. 1 SŘ

Obecně platí, že podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.

- Hlášenka
- Oznámení o podezření spáchání přestupku/správního deliktu
- Fotodokumentace/videodokumentace

Prostor pro vaše dotazy

Děkujeme za pozornost

Jitka Porkertová

jitka.porkertova@nature.cz

**AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY**

www.nature.cz

